

2006-09-15
SB2006/6985

Statsrådsberedningen

Brevenheten
Politiskt sakkunnig
Joel Malmqvist

Sigyn Meder, Hadwan Haddad
Föreningen IrakSolidaritet
info@iraksolidaritet.se

Bästa Sigyn Meder och Hadwan Haddad,

På statsminister Göran Perssons vägnar vill jag tacka för er skrivelse om Irak. Statsministern har givit mig i uppdrag att besvara skrivelsen.

Den svenska regeringen har i flera sammanhang tydligt förklarat att den ansåg att den USA-ledda koalitionen militära invasion i Irak saknade stöd i säkerhetsrådet och stred mot folkrättens våldsförbud. Nu befinner vi oss i en ny situation. Genom antagandet av säkerhetsrådsresolution 1546 (2004) och förlängningen av densamma genom resolution 1637 (2005) bekräftade FN:s säkerhetsråd återupprättandet av den irakiska suveräniteten. Detta återställde den internationella samsynen och gav möjlighet att blicka framåt. Parlamentsvalet i december 2005 gav det irakiska folket möjlighet att demokratiskt bestämma vem som skall leda landet de kommande fyra åren.

Under Saddam Husseins regim utsattes det irakiska folket i över 30 år för konstanta övergrepp, stats sanktionerat våld och kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Det är utan tvekan så att det även idag förekommer kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Det är därför angeläget att det internationella samfundet bidrar till att den politiska utvecklingen leder fram till att det irakiska folket till fullo kan åtnjuta de mänskliga rättigheterna. Jag vill här understryka att det främsta hindret för återuppbyggnaden av Irak är det väpnade motstånd som utan någon hänsyn till civila offer eller skadegörelse dagligen begår fruktansvärda våldsbrott med syfte att skapa kaos och förhindra att Irak utvecklas till ett demokratiskt och fredligt land. Det återuppbyggnadsarbete som bedrivs av Irak i samarbete med FN, EU och enskilda länder försvåras avsevärt av dessa våldsverkare. För närvarande ligger därför fokus på att ge det irakiska folket säkerhet och trygghet och utrymme att återhämta sig och återuppbygga den mest nödvändiga infrastrukturen.

Säkerhetssituationen är fortsatt mycket allvarlig. Den irakiska samlingsregeringen har bett den multinationella styrkan, under FN-mandat, att tills vidare ha en fortsatt truppnärvaro i Irak alltmedan inhemska säkerhetsstyrkor byggs upp. Förhoppningen är att detta skall bidra till att skapa ett förbättrat säkerhetsläge. Den irakiska regeringen kommer under överskådlig tid behöva den multinationella styrkans stöd för att bekämpa de militanta sabotörer och terrorister som ligger bakom det väpnade motståndet. Det är dessa grupper som anses utgöra det främsta hotet mot den irakiska civilbefolkningens säkerhet och välbefinnande. De väpnade aktioner som genomförs av den multinationella styrkan bör ses i ljuset av detta.

Uppgifterna om den våldsanvändning som förekommit i Falluja och andra städer är oroväckande. Den svenska regeringen förutsätter att alla väpnade aktioner genomförs så att civila liv sparas med iakttagande av den humanitära rätten och de mänskliga rättigheterna. Såväl den multinationella styrkan som den irakiska säkerhetsstyrkan är bundna av den humanitära rätten. Oproportionerlig våldsanvändning är inte bara förbjuden enligt folkrätten ? det riskerar dessutom att öka motsättningarna i Irak.

Regeringen har starkt kritiserat de övergrepp som såväl amerikanska som irakiska soldater har gjort sig skyldiga till i Irak. Vi anser det viktigt att alla ansvariga personer ställs inför rätta och välkomnar att sådana processer har inletts.

Regeringen anser att det är oerhört viktigt att misstankar om brott utreds så att de som eventuellt begått brott mot den humanitära rätten också ställs inför rätta. Sverige har vid flera tillfällen krävt att de som befins skyldiga till brott i samband med väpnade aktioner i Irak ska ställas till ansvar. Sverige kommer även i fortsättningen att i samtal med företrädare från de länder som bidrar med trupp till den multinationella styrkan, däribland ett antal EU-länder, framhålla nödvändigheten av att respektera folkrätten inklusive den humanitära rätten. Irak är en av de stående frågorna i vår dialog med USA, och förhållandena i landet diskuteras löpande med företrädare för den amerikanska administrationen.

Med vänlig hälsning,
Joel Malmqvist